

Pavel Hanes

OTČE NÁŠ

Vydavateľ:
HCJB GLOBAL SLOVAKIA o.z.
Na Starej tehelni 11
974 01 Banská Bystrica

2. revidované vydanie, február 2011
Zodpovedný redaktor: Milan Hudec
Tlač: TRIAN, Banská Bystrica

ISBN 978-80-970635-5-9

Tento výklad Modlitby Pánovej je k dispozícii aj vo zvukovej podobe na CD nosiči vo forme programov pre rozhlasové vysielanie. CD si môžete objednať na adrese vydavateľstva, alebo na internetovej adrese **www.radiologos.sk**.

Doc.ThDr. Pavel Hanes, PhD.

Otče náš

VÝKLAD MODLITBY PÁNOVEJ

Prepis kázaní autora

Obsah:

Kapitola 1	: Úvod	4
Kapitola 2	: Takto sa modlite	9
Kapitola 3	: Vy sa modlite	14
Kapitola 4	: Keď sa modlíte, hovorte	18
Kapitola 5	: Vzťah k Otcovi	22
Kapitola 6	: Poznanie Otca	26
Kapitola 7	: Odvaha	30
Kapitola 8	: Náš	34
Kapitola 9	: V nebi	39
Kapitola 10	: Posväť sa meno tvoje – 1	43
Kapitola 11	: Posväť sa meno tvoje – 2	48
Kapitola 12	: Príď kráľovstvo tvoje – 1	53
Kapitola 13	: Príď kráľovstvo tvoje – 2	57
Kapitola 14	: Vôľa Božia	62
Kapitola 15	: Ako v nebi	67
Kapitola 16	: Nech sa stane	72
Kapitola 17	: Chlieb	77
Kapitola 18	: Daj dnes	82
Kapitola 19	: Odpusť	87
Kapitola 20	: Ako aj my	92
Kapitola 21	: Pokušenie	97
Kapitola 22	: Neuved' nás	102
Kapitola 23	: Zlé	107
Kapitola 24	: Zbav nás	112
Kapitola 25	: Doxológia	116
Kapitola 26	: Zhrnutie	121

Úvod

Základom týchto úvah bude známa Modlitba Pánova „Otče náš“. Je to modlitba, ktorú sa modlí cirkev na celom svete tak, ako ju zaznamenal evanjelista Matúš v 6. kapitole, od 9. verša a v nasledujúcich veršoch:

*Otče náš, ktorý si na nebesiach,
posväť sa meno tvoje,
príď kráľovstvo tvoje,
buď vôľa Tvoja,
ako v nebi, tak i na zemi.
Chlieb náš každodenný daj nám dnes
a odpusť nám naše viny,
ako i my odpúšťame svojim vinníkom.
A neuveď nás do pokušenia,
ale zbav nás zlého,
lebo tvoje je kráľovstvo a moc,
i sláva na veky vekov. Amen.*

V prvom rade chcem vysvetliť, prečo som vybral túto tému. Biblia hovorí, že Boh hľadá modlitebníkov. Možno sa vám zdá, že ľudia sa veľa modlia a o modlitbe a modlení sa veľa hovorí. Dalo by sa tvrdiť, že každý človek, dokonca aj ateista, sa už skúšal modliť k niekomu, alebo k niečomu. Takmer každý sa takzvané modlí, keď mu „tečie do topánok“, ale Boh napriek tomu stále hľadá modlitebníkov.

Akoby tu bola nejaká disproporcia. V knihe proroka Ezechiela v 22.kap. vo verši 30 je opísaná dramatická situácia, keď Izraelskému národu hrozil všeobecný súd. Zničenie krajiny, vojna, hlad, vystahovanie, zajatie v cudzine. Pre mnohých ľudí je len takáto predstava vrcholom hrôzy. A Boh do tejto situácie hovorí toto: „Keď som hľadal aspoň jedného muža spomedzi nich, schopného vystavať múr a postaviť sa do trhliny pred moju tvár za krajinu, aby nebola zničená, nenašiel som ho.“ To znamená, nenašiel sa nikto, kto by sa modlil: „Pane nedopusť zničenie.“ Boh hľadal človeka a nenašiel. Myslíte si, že sa vtedy Izraelci nemodlili? Každý deň sa modlili! Ak sa

nejaký národ kedy modlil, tak to boli Židia. A predsa Boh nenašiel toho, kto by sa bol naozaj modlil. A pritom sa všetci modlili. Nie je to paradox? Nehrozí to aj nám? Že sa modlíme – a predsa sa nemodlíme?

Potom chcem poukázať, ak to môžem tak povedať, na pozitívnejší verš. Prorok Izaiáš v 56. kap. vo v.7 hovorí: *(Cudzincov) zavediem na svoj svätý vrch, rozradostním ich vo svojom dome modlitby.*“ Niektoré cirkvi nazývajú budovy, kde sa stretávajú na bohoslužbách, modlitebňami. Myslím, že je to celkom dobrý názov, pretože dom Boží sa má volať domom modlitby. Otázka však je, či modlitba je naozaj centrálnym prvkom našej bohoslužby a či je pre nás potešením. V Biblii nemáme nikde zaznamenanú požiadavku učeníkov, „nauč nás kázať“, ale dnes máme mnoho kurzov zameraných na výklad Biblie. V Biblii však máme zaznamenanú prosbu „nauč nás modliť sa!“. Ale napriek tomu o kurzoch modlitby veľmi nepočuť, alebo iba veľmi zriedkavo. Prečo je to tak? Učiť sa modliť, to nie je rétorika, jednoducho vedieť niečo *povedať*. S kurzom modlitby je to tak, ako keby ste chceli mať kurz zaľúbenosti. Šalamún hovorí: *„Nerozumiem štyrom veciam... a jedna z nich je ...cesta mládenca pri panne.“* Modlitba je vzťah, ktorý nie je možné učiť ako aktivitu medzi inými aktivitami. Podobne, ako sa nedá naučiť zaľúbenosť. Napriek tomu si myslím, že by sa o tom malo kázať.

Novozmluvné miesto, ktoré tiež ukazuje na to, že Boh chce, aby sme sa modlili, je zapísané v Pavlovom liste Rimanom v 8. kap. 26 verši. Tu je napísané, že aj Duch Svätý spolu pomáha našim slabostiam, lebo modliť sa tak, ako treba, nevieme. Preto sám Boh prišiel, aby to pôsobil a konal v nás, aby nám v tom pomáhal. Predstavte si, že máte nejaké ťažké bremeno, nejaký trám a chcete to odniesť. Sami ho zdvihnúť nevládzete, preto si zavoláte pomoc. Jeden to chyť na jednej strane a druhý na druhej. Samozrejme, čo je tá druhá strana, to je závažná otázka, totiž do akej miery nám pomáha Duch a čo nesieme my. Predpokladám, že počas týchto úvah sa k tomu dostaneme.

Takže toto je jeden dôvod, prečo tieto úvahy a kázne o modlitbe. Boh chce, aby sme sa modlili. Uprostred množstva modlenia sa však môže stať, že nenájdeme nikoho, kto sa *naozaj* modlí. A ako aj by sa niekto vedel modliť, keď sám apoštol Pavel hovorí – modliť sa nevieme. Možno preto je toľko sklamaných kresťanov z nevypočutej modlitby. Možno preto je v kostoloch a modlitebniach toľko prázdnych lavíc, ktoré mohli byť obsadené ľuďmi, ktorí keby boli zažili vypočutú modlitbu, tak sú tu. Aj vy takých ľudí poznáte? Vo vyznaní „ja som sa modlil a nič sa nestalo“ je mnoho veľkej bolesti.

Keď som bol ešte mladý, dostala sa mi do rúk knižka s názvom: *Modlitebný život veriacich*. Zaujala ma a tak som si povedal: Idem sa naučiť modliť sa. Ale nedarilo sa mi tak, ako som si to predstavoval, a preto som bol sklamaný. Nie však z tej knihy. Myslím, že autor, čo ju napísal vie, čo hovorí a aj dnes si ju môžete prečítať. Je to dobrá kniha. Môj problém bol v tom, že som sa nevedel naučiť modliť sa podľa návodu a preto mi to pripadalo, ako mlátenie prázdnej slamy. Viete čo je mlátenie slamy? Namáhate sa a žiadny výsledok. Ja som sa vrhal do modlitby a chcel som to zvládnuť presne podľa plánu. A to bolo jednou z príčin mojich sklamaní.

Ďalšou príčinou našich sklamaní z modlitby môže byť, že z neznámych príčin sa nám modlitba stala mŕtvym zvykom. Večer si kľaknete a zrazu prídete k bodu, že si poviete: „Načo to robím? Čakám od toho niečo? Stojí to za tú námahu?“ Robíte niečo, čo vás naučili rodičia, ale už to pre vás nemá žiaden zmysel a dosah.

Bol by som preto rád, keby sme sa pri týchto našich uvažovaniach povzbudili k realistickej modlitebnej praxi a odstránili prekážky modlitby. Nebudeme sa venovať tomu, o koľkej vstávať, či kľačať, či stáť, či sa modliť nahlas, alebo potichu. Chcem poukázať na osobnostný rozmer modlitby, ktorý nebude zdôrazňovať činnosť, ale kontakt s osobou; vašej osoby s Božou osobou. Len keď sa tieto dve bytosti stretnú, vtedy dochádza k modlitbe. Samozrejme náš dôraz bude na tom, že sa pri tom niečo hovorí. Ale podstatou modlitby nemôže byť len slovo. Na pozadí slov modlitby musí byť vzťah. Ty a tvoj Stvoriteľ. Ty a tvoj Spasiteľ. Ty a tvoj Vykupiteľ. A tento osobnostný rozmer je zásadnou požiadavkou a najdôležitejším znakom modlitby. O tomto budeme hovoriť. Môj názor je, že sklamanie z modlitby je často zapríčinené tým, že sa zdôrazní pri modlitbe zdôrazňuje modlitebná *činnosť*. A činnosť je potom nejaká ďalšia *povinnosť*. A povinnosť je *námaha* – a kto z nás nemá už dosť námahy?

To, za čo sa modlíme, som rozdelil do troch oblastí:

1. Najčastejšie sa zrejme modlíme za seba. Modlitba Pánova, „Otče náš“, však začína presne naopak. Keď sa začíname modliť podľa našej verzie, hovoríme: „Otče náš, ktorý si v nebesiach, daj mi ješ, uzdrav ma, daj mi zamestnanie...“. Problém modlitby za seba, je asi najťažším problémom modlitby vôbec, pretože nemodliť sa za seba – to chce zbaviť sa sebestva! A modliť sa za seba, akoby nie za seba, to je, povedal by som, „vysoká škola spirituality“. Preto sa tak ťažko modlí za seba, lebo my sa potrebujeme pozeráť na seba tak, ako keby sme to neboli my, ale ako na Boží nástroj. Práve o tomto hovorí apoštol Pavel Prvom liste Korintňanom 4,1: „*Nech tak o nás rozmýšľa človek, ako o*

sluhoch Kristových.“ Apoštol učí Korinťanov (a teda aj nás), aby sme sa na seba pozerali, ako nie na svoje vlastníctvo, ale ako na nástroje v Božích rukách – na jeho sluhov. Keď patríme Kristovi a keď sa modlíme za seba, tak sa vlastne modlíme za vec Kristovu. Ale dospieť k tomuto pohľadu na seba vyžaduje duchovný rast.

2. Druhým predmetom modlitby je modlitba za iných. Nebuďme romantickí a povedzme si pravdu. Pane, neviem sa modliť nesebecky, pomôž mi, aby som bol nesebecký. Ježiš nás však učí, ako byť nesebecký. Povedal: „Modlite sa za svojich nepriateľov!“ Ak to dokážeš, tak si naozaj prežil odosobnenie. Pretože takto sa vlastne modlíš za svoju smrť! Nieкто si želá, aby si zomrel, a ty akoby si sa modlil: „Pane, pomôž mu“!

Povedal som, že modlitba nie je vo svojej podstate činnosť, ale *vzťah*. Tento vzťah je darovaný Božím deťom pri znovunarodení. Preto apoštol Ján môže povedať takúto provokatívnu vetu: „*jeho prikázania nie sú ťažké.*“ Ako to myslel? Tak, že sú ťažké, lepšie povedané nemožné, pre človeka, ale sú ľahké pre Ducha Svätého. A kde je Duch Svätý? Ak som narodený z Ducha, tak je vo mne. Teraz to zjednodušujem, aby sme si jasne uvedomili tento princíp Božieho pôsobenia v nás. Keď niečo ťažké musíme preniesť, čakajme, že nám sám Boh *daruje* modlitbu – že sa Duch Svätý začne v nás modliť. Modlitba podľa Písma je prístup k Otcovi skrze Ježiša Krista v Duchu Svätom. Je to sám Trojjediný Boh, ktorý nás takto učí modliť sa. Je to napísané v liste Efezanom v 2. kap. v 18. verši, kde apoštol hovorí: „*Máme prístup k Otcovi skrze Ježiša Krista v Duchu Svätom.*“ Celý Trojjediný Boh je účastný v modlitbe. V tom je úžasná veľkosť a zároveň nevysvetliteľnosť modlitby.

Modlitba za iných predpokladá aj *vzťah* k človeku, za ktorého sa modlíme, a tento vzťah musí byť založený na vzťahu k Bohu, ku ktorému sa modlíme. Takto modlitba pomáha uskutočniť Božie plány u človeka, za ktorého sa modlíme.

3. Tretím predmetom modlitby je, možno nás to prekvapí, sám Boh. Ak sa modlíme podľa Biblie, nemôžeme nikoho vyzvať: „Modli sa za Boha!“, ale môžeme povedať: „Uctievaj Boha!“ To je začiatok modlitby „Otče náš“ – „...nech sa posväťí tvoje meno!“. Vlastným cieľom modlitby je vzdávať úctu Bohu. Pri uctievaní často dochádza k situácii, že človek nehovorí – len hlboko prežíva Božiu prítomnosť, medituje a je v Božej blízkosti. Vzťah k Bohu je preto prvopočiatočným predpokladom modlitby. Ak chceš mať radosť so stretávaním s Bohom, Boh nesmie byť pre teba hrozivou predstavou – akýsi policajt za rohom, ktorý len čaká kedy ťa môže klepnúť, prichytiť pri niečom a potrestať. Nesmie to byť ani počítač, ktorý nič necíti, a všetko má už vopred

naprogramované. Ja som mal s týmto niekedy problém: „...staň sa tvoja vôľa“ – ale Boh predsa všetko vie vopred! – a tak načo sa budem modliť? Budem sa modliť za to, čo má Boh aj tak vopred vyriešené? Má to zmysel? Toto je dôležitá teologická otázka. Som presvedčený, že množstvu ľudí zatvára táto otázka ústa k modlitbe. Prípadne sa modlia len formálne. Taký človek sa modlí, modlí... – a nakoniec povie: „...staň sa tvoja vôľa!“. To je ako keby to všetko, čo povedal, preškrtol. Aj o tomto chceme hovoriť. Ak k Bohu nemáme vzťah, nemáme jasno ani v tom, kto je, a potom ho nemáme ani radi, a nemáme ani túžbu stretnúť ho. Potom modlitba bude pre nás buď náboženský zvyk, ktorý nás poviaže, alebo sa prestaneme modliť, ak sme k sebe úprimnejší.

Ale Boh *hľadá* uctievačov – modlitebníkov. Ap. Ján v 4. kap., vo verši 23, hovorí: „*Lebo Boh hľadá uctievačov, ktorý by ho uctievali v Duchu a pravde.*“ Niektorý preklad hovorí „modlitebníkov“ namiesto „uctievačov“. Takže by sme mohli povedať, že modlitba je predovšetkým uctievaním Boha. Ale či nemá Boh dosť uctievania v nebi? Určite má! Potrebuje vôbec na to *mňa*? O tom si tiež povieme. Znovu hovorím: základom modlitby je vzťah. Skontroluj si v prvom rade, či ten vzťah má pôvod v Duchu Svätom. Ak náš vzťah k Bohu nie je výsledkom pôsobenia Ducha, nikam to nepovedie. Ak nenaložíš svoje slová na vozidlo Ducha Svätého, nikam nedôjdu. Nehovorím, že sa máme modliť k Duchu Svätému, ale máme si skontrolovať, či je pri nás Duch, ktorý interpretuje naše slová Ježišovi Kristovi, ktorý sa za nás prihovára Otcovi.

A na záver tejto úvodnej časti chcem povedať, že modlitba je absolútna potreba, modlitba je príkaz, modlitba je dar vykúpenia v Ježišovi Kristovi. Ježiš zomrel za nás, aby sme mohli hovoriť s Bohom. A to je evanjelium: *dobrá správa*.

Modlime sa spolu: Otče náš, prosíme Ťa o milosť, aby sme mohli nahliadnuť do našich vzťahov k Tebe, k ľuďom, k samým sebe a rozumieť, čo je k tomu potrebné, aby modlitba, ktorú si nám daroval, konala tvoju vôľu v živote cirkvi v našich rodinách, našej vlasti. Veľmi Ťa prosím, aby deformácie, ktoré sa vždy dostávajú do našich rečí, do mojich rečí, nepokazili tvoj cieľ, ktorý v mojom, v našich životoch máš.

Amen.

Takto sa modlite

Pokračujeme v úvahách o modlitbe „Otče náš“. Prečítajme si text zapísaný v evanjeliu podľa Matúša v 6. kap., verše 9-13:

„Vy sa teda modlite takto: Otče náš, ktorý si na nebesiach, posväť sa meno tvoje, príď kráľovstvo tvoje, buď vôľa tvoja ako v nebi, tak i na zemi. Chlieb náš každodenný daj nám dnes a odpusť nám naše viny, ako aj my odpúšťame svojim vinníkom. A neuveď nás do pokušenia, ale zbav nás zlého. Lebo tvoje je kráľovstvo, i moc, i sláva na veky. Amen.

Minule som vás v úvode vyzval „modlite sa“, lebo je to Božia vôľa, aby sa ľudia modlili, aby sa kresťania, aby sa Božie deti modlili. Dnes by som sa chcel venovať slovu „takto“ Toto slovíčko nás upozorňuje, že sa nemožno modliť hocijako, tak ako si niekto zmyslí. V Biblii je veľa miest, ktoré hovoria, ako sa modliť. Možno preto povedať, že je veľmi dôležité, aby sme sa modlili správne. To navodzuje zásadnú otázku: má modlitba pravidlá? Jestvujú nejaké pravidlá, ako sa treba správne modliť?

Chcem povedať jednu veľmi dôležitú vec, ktorá teraz vyznie trochu zvlášťne – a to, že v istom zmysle modlitba nemá pravidlá! Teraz protirečím tomu, čo som pred chvíľou povedal. Ale keď tvrdím, že nemá pravidlá, tým chcem povedať, že modlitba nemá také pravidlá, ako sú pravidlá v športe, alebo v umení, alebo v iných oblastiach ľudskej činnosti, ktoré keď splníme, tak sa o nás dá povedať, že sme to urobili dobre. Modlitba je predovšetkým rozhovor s Bohom, je to komunikácia s Najvyšším. A Najvyšší keď počúva moju, alebo tvoju modlitbu, nemá v rukách ani stopky, ani pravidlá umeleckého prejavu, ani rečové zásady na posúdenie toho, či je napríklad naša slovenčina dobrá, alebo zlá. Modlitba preto v zásade nemá pravidlá, aké jej my pripisujeme. Pravidlá, o ktorých chcem hovoriť sú vlastne požiadavky na toho, kto sa modlí. Lebo to, kým si, aké máš vnútorné postoje keď sa modlíš, to absolútne rozhoduje o tom, či tvoja modlitba je vypočutá, alebo nie je vypočutá.

Isté je, že naše správanie sa pri modlitbe vyplýva z nášho chápania modlitby. Často ju chápeme ako nejaký prejav, nejaký výkon, ktorý má dosiahnuť, aby Boh urobil to, čo chceme my. Preto používame

napríklad silné slová, alebo sa modlíme dlho, alebo premýšľame, ako modlitbu sformulovať, čo v nej povedať... Vez, že na Boha nemá vplyv to, ako sa modlíš, ale to, čo pri tom prežívaš, či máš vo svojom vnútri pravdu. Ak použiješ slová, ktoré neprežívaš, nič ti nepomôžu. Nesústreďuj sa preto na pravidlá – či stojíš a či kľáčiš, či sedíš, alebo kedy sa modlíš! Pochop, že také pravidlá sú len určitou pomôckou na vyjadrenie a podporu vnútorného postoja. Preto ani modlitbu Pánovu, v tej podobe, ako ju on učil, nám nedal na to, aby sme ju bezducho opakovali, ale na to, aby sme ju prežívali. Ak pri nej nemáme takýto postoj, tak nám vôbec nepomáha. Biblia na túto tému jasne hovorí: „Kto zatvára uši pred počutím Tóry, (Mojžišovho zákona), toho modlitba je ohavnosťou“ (Prísl 28,9). Predstavte si človeka, ktorý vie, že má v živote hriech, ale ho ignoruje. Ten verš nehovorí o tom, že musíš byť najprv dokonale spravodlivý, aby si sa mohol modliť, ale to, že pokiaľ vieš o jasnom hriechu, ale ho ignoruješ, a nič s ním nechceš robiť, potom Boh pozerá na tvoju modlitbu, ako keby si mu predložil čosi odporné, čo v ňom vyvoláva zhnusenie.

Modlitba teda nemá pravidlá, ako ich má nejaký iný ľudský výkon, ale má pravidlá pre stav modlitebníka. To vlastne ani nie sú pravidlá činnosti, ale pravidlá vnútorného postoja, ktorý vo mne, alebo v tebe pôsobí Duch Svätý.

Ďalej chcem na kontraste z Písma ukázať, čo to znamená dobre a zle sa modliť. V Lukášovom evanjeliu v 18. kapitole je podobenstvo o dvoch mužoch, ktorí sa išli modliť do chrámu. Sú to slová nášho Učiteľa a Spasiteľa Ježiša Krista, ktorý proti tým, ktorí sa spoliehali na seba a iných za nič nemali, povedal toto (v. 10-14):

„Dvaja muži vošli do chrámu modliť sa. Jeden bol farizej, druhý colník. Farizej zastal a takto sa v duchu modlil: Bože, ďakujem ti, že nie som ako ostatní ľudia: vydierači, nespravodliví, cudzoložníci, alebo ako tento colník. Postím sa dva razy do týždňa, dávam desiatky zo všetkého, čo získam. Colník však stál opodiaľ a neodvážil sa ani oči zdvihnúť k nebu, ale bil sa do prs a hovoril: Bože buď milostivý mne hriešnemu. Hovorím vám: Tento odišiel domov ospravedlnený, a tamten nie. Lebo každý, kto sa povyšuje, bude ponížený, a kto sa ponízuje, bude povýšený.“

Máme tu pred sebou farizeja, najzbožnejšieho človeka, odborníka a profesora teológie – a popri ňom colníka, zradcu, kolaboranta, politicky a eticky nespoľahlivého človeka. Obaja prišli do chrámu modliť sa. Jeden sa modlil „odborne“, ale bez výsledku, druhý sa modlil „mimo protokolu“, ale jeho modlitba dostala Božiu odpoveď. Slovo „takto“, nás podľa tohto príbehu upozorňuje na dve základné pravidlá pre

modlitebný postoj: Jedno pravidlo znie: Modli sa pokorne! To druhé je: Modli sa odvážne!

Pokora dnes nie je moderné slovo a človek sa ho skoro bojí vysloviť, lebo rýchlo môže byť obvinený, že hlása nejakú utiahnutosť z reality. Ale pokora je niečo, bez čoho Novú zmluvu vôbec nie je možné pochopiť a kresťanstvo nemôže „fungovať“. Pokora pri modlitbe je niečo podobné pocitu bezmocnosti. Keď sa modlím, vyznávam: „Pane, som v tejto veci bezmocný, ak to ty neurobíš, ja nič nezmôžem“. To prirodzene neznamená, že vo veci, za ktorú sa modlíme, nemáme aj my niečo urobiť. Treba veľmi zdôrazniť, že len vtedy, keď si vo svojom srdci pokorný, keď si uvedomuješ svoju bezmocnosť, iba vtedy tvoja modlitba nevyjadruje tvoju silu: „Ja to dokážem!“, „Ja si to vymodlím!“, „Ja to dosiahnem!“ Farizej síce celkom pekne začal: Pane, ďakujem ti, že nie som...Lenže vo svojej modlitbe nevyjadroval vďaku za to, že dostal odpustenie hriechov a zmenu života, ale pýchu, lebo sa porovnával s colníkom, v porovnaní s ktorým vyzeral lepšie.

Ako teda dosiahnuť pokoru? Dá sa to? Chcel by som podčiarknuť, že pokora sa v prvom rade prejavuje v myslení. Skláňať sa k poníženým môže vyzerať veľmi pokorne, no pritom môžem byť nesmierne namyslený na to, že nikto nie je taký pokorný, nikto sa *nesnaží* byť taký pokorný ako práve – JA. A práve v tom je môj problém, že hoci chcem byť pokorný, sám to neviem dosiahnuť. Niečo sa musí vo mne zmeniť. Musím spoznať to, čo mi Boh chce oznámiť. Prorok Zachariáš hovorí, že Boh vyleje na Izrael ducha *pokorných* prosieb. To je obraz ľudí, ktorí prosia o milosť. Milosť je niečo, čo sme si nezaslúžili. Zaslúžili sme si pravý opak! A teraz zrazu chceme to, čo porušuje všetky pravidlá! Je to drzosť a či odvaha? Ten colník, ten zlodej, bol pokorný. Netrúfal si na nič. Prišiel a akoby povedal: „Ja viem, že toto je totálna drzosť – vôbec vstúpiť do chrámu – ale, Bože, buď mi milostivý!“.

Modliť sa *odvážne* je druhou vecou, ktorá vyplýva zo slova „takto“. Pokora neznamená, že neprejavím to, čo Ježiš, náš Majster a Spasiteľ nazval drzosťou a nevychovanosťou. V Lukášovom evanjeliu v 11. kapitole sa hovorí o človeku, ktorý išiel v noci za svojim priateľom a pýtal si chlieb pre svojich hostí. Ježiš tam v 8. verši konštatuje: „*Hovorím vám: Aj keby nevstal a nedal mu, pre jeho neodbytnosť (nevychovanosť) vstane a dá mu, čo potrebuje, pretože je jeho priateľom*“. Jednoducho povedané, ten človek bol drzý, nechoval sa slušne. Veď v noci vyrušil celú rodinu.

Týmto nás Pán upozorňuje, že keď sa modlíme a naozaj si pravdivo a do dôsledkov uvedomíme situáciu, v akej sa nachádzame, tak vlastne

nie sme schopní urobiť nič iné, ako byť drzí. Lebo keď si uvedomím, kto som pred Bohom, tak si zároveň uvedomujem, že som stratený a moja prosba voči nemu je beznádejná. No práve to je evanjelium, že sa môžem oprieť o slovo Boha a povedať: „Pane, viem, že nemám žiadnu nádej, ale ty si mi povedal, že mám byť nevychovaný, že napriek tomu aký som, mám ísť k tvojmu trónu milosti.“

K odvahe patrí ešte jedna vec, ktorá je prvým a neodmysliteľným pravidlom modlitby: neklam Bohu! Toto je veľmi jednoduché, ale zároveň veľmi zložité. Začínam sa modliť a poviem: „Pane!“. Hneď prvé slovo ma zastaví. Ježiš povedal: „Prečo mi hovoríte: Pane, Pane, ale nerobíte, čo vám hovorím?“ Môžem ja vôbec povedať Pánovi „Pane!“? Ďalej môžem pokračovať: „Chcel by som“. Ale – naozaj chcem? A ďalej: „odpušť mi“. Skutočne si uvedomujem, že som zhrešil? Zrazu neviem ako ďalej. Keď začnete brať vážne svoje slová a naozaj nechcete klamať, tak je pravdepodobné, že pri prvom slove, ktoré použijete, zastanete a poviete si: Ja sa neviem modliť! Ja sa nemôžem modliť! Ja neviem, čo mám povedať! Nechcem ti klamať. Hovorím ti Pane, ale neviem, či... Chcem sa modliť, ale neviem, či naozaj chcem. Chcem povedať, že ľutujem svoje hriechy, ale neviem, či naozaj ľutujem. Neviem, či už naozaj nechcem hrešiť. Nehnevaj sa na mňa, chcel by som dačo robiť, ale neviem, čo chcem robiť. Môžeš mi v tom pomôcť, môžeš do toho nejako zasiahnuť?

Nie je to drzé, takto sa s Bohom rozprávať? Isté je, že to nie je príliš úctivé! Ale je to pravdivé. Neklam Bohu! Vezď, že na Boha nerobia dojem naše slová, ale postoje. Celý zápas modlitby je mať správny modlitebný postoj, správnu pokoru, ktorú mi musí dať Boh pomocou jeho Ducha, ale ja ju môžem pestovať tým, že myslím na správne veci. A ďalej, mať odvalu, ktorá tiež vyplýva z toho, že poslúchnem to, čo mi Ježiš povedal a opriem sa o neho. S tým, čo prinášam ja, sa nemôžem modliť. Ale je dobre, že on poslal Ducha Svätého, ktorý ma učí modliť sa. S jeho pomocou začínam chápať, že musím čakať, keď na mne bude Boh niečo robiť, aby som sa mohol správne modliť.

Takže asi toľko k slovu „takto“. Nesústreďuj sa na pravidlá, ale sústreď sa v prvom rade na svoje vnútro, na poslušnosť, vieru, pravdivosť, na pokoru a odvalu. Pamätaj na dvoch veľmi rozdielnych ľuďoch, čo sa išli modliť. Jeden mal všetky predpoklady k tomu, aby vedel, ako sa modliť a predsa ho v nebi nepočuli. A ten, ktorý nemal žiadnu nádej, ktorý sa tej súťaže ani nezúčastnil, ten dosiahol vypočutie. Prečo? Lebo sa pokoril a bol dostatočne „drzý“. A my vieme, že túto pokoru a túto „drzosť“ môžeme prejaviť len na základe diela Pána Ježiša Krista. Ak sa trápiš, že sa nevieš modliť, tak je to prvý krok k tomu, že sa môžeš modliť. Ak ale máš pocit, že sa vieš modliť,

tak ťa varujem. Pravdepodobne sa modliť nevieš. Lebo vedomie, že niečo neviem, vedie k poznaniu „som závislý“! A to je začiatok pokory. Je to vyznanie, že som závislý na Bohu, na diele Ducha Svätého, nie na ľuďoch. Nech nás Pán učí modliť sa. Nech nás učí tomu, čo je skutočná pokora pred ním.

Modlime sa spolu : Pane, po tom, čo hovorím, sa skoro aj bojím modliť sa. Ale spolieham sa na to, že ty si povedal, že to máme robiť nie preto, že sme my schopní a dobrí, ale preto, že ty si nám to prikázal a dal si nám Ducha, ktorý nás učí modliť sa.

Amen.